

FOGG

MIECZYŚLAW

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ

Delegatura w Olsztynie

Znany z takich utworów, jak: *To ostatnia niedziela*, *Jesienne róże* oraz *Tango milonga*.

Przedwojenny polski śpiewak, który w „godzinie próby” wykazał się niecodzienną odwagą, ratując swoich żydowskich przyjaciół.

Pochodzący z wielodzietnej rodziny, Mieczysław Fogg – a właściwie: Mieczysław Fogiel – przyszedł na świat 30 maja 1901 r. w Warszawie.

Ojciec, Antoni, na co dzień pracował jako maszynista kolejowy; matka – Anna – prowadziła sklep. I choć nikt z jego bliskich nie myślał o karierze estradowej, młody Mieczysław – w którym rodzice widzieli przyszłego inżyniera – już wkrótce miał zadziwić wszystkich, przejawiając swoje zdolności muzyczne.

Zanim jednak pojawił się na scenie, wziął udział w wojnie polsko-bolszewickiej, zaś po jej zakończeniu podjął pracę w Warszawskiej Dyrekcji PKP.

Jednocześnie stopniowo „ćwiczył” swój głos – początkowo śpiewając w chórach kościelnych, a następnie kształcąc się u znanych polskich muzyków, np. Adama Didura. Najważniejszym w rozwoju jego kariery okazał się jednak **Chór Dana, do którego dołączył w 1928 r. – już pod nazwiskiem Fogg.** Zespół, debiutujący „na deskach” warszawskiego teatryku Qui Pro Quo, z czasem stał się znany nie tylko mieszkańcom stolicy i całej międzywojennej Polski, ale też rodakom za granicą, m.in. w Skandynawii i USA.

Wydarzenia z lat 1939-1945 siłą rzeczy wpłynęły na rozwój solowej kariery Fogga, którą rozpoczął on na krótko przed wybuchem wojny.

Zwyciężając w ogólnopolskim konkursie na najpopularniejszego piosenkarza, a zarazem będąc pierwszym artystą występującym w polskiej telewizji, Mieczysław Fogg po wrześniu 1939 r. musiał odnaleźć się w realiach okupowanego kraju. **Za wiedzą i zgodą władz podziemia jego baryton liryczny rozbrzmiewał w kawiarniach dostępnych dla Polaków;** wzywany z tego powodu na przesłuchania do Gestapo, przez pewien czas pracował jako kelner. Z chwilą wybuchu powstania warszawskiego jako żołnierz Armii Krajowej krzepił serca i dodawał otuchy walczącym oraz cywilom, występując m.in. w szpitalach polowych i na barykadach.

W uznaniu za swoją działalność odznaczony Krzyżem Walki oraz Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami.

Podtrzymując na duchu mieszkańców okupowanej stolicy, Mieczysław Fogg nie był obojętny na los ludności żydowskiej – skazanej przez Niemców na zagładę.

W swoim mieszkaniu przy ul. Koszykowej **zapewniał schronienie uciekinierom z warszawskiego getta.** Tym samym przyczynił się do uratowania m.in. rodziny Iwa Wesby'ego (właśc. Ignacy Singer) – dyrygenta i kapelmistrza Qui Pro Quo, a także Stanisława Templa – inżyniera z wytwórni płytowej „Syrena Record”. Doraźnej pomocy udzielał też innym, dostarczając żywność oraz ułatwiając zdobycie fałszywych dokumentów.

Po zakończeniu wojny kontynuował karierę artysty-piosenkarza. Zmarł w 1990 r. w ukochanej przez siebie Warszawie.

Za działalność i poświęcenie na rzecz ratowania Żydów, w 1989 r. Instytut Yad Vashem uhonorował Mieczysława Fogga tytułem Sprawiedliwego wśród Narodów Świata.

Zdjęcia: NAC, Domena Publiczna